

ע"פ 40319/07/18 - איברהים ניקולא, ענאן ניקולא נגד מדינת ישראל - הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 40319-07-18 ניקולא ואח' נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופטת אסתר הלמן, סגנית נשיא - אב"ד

כב' השופטת יפעת שטרית

כב' השופט סאאב דבור

המערערים 1. איברהים ניקולא

2. ענאן ניקולא

ע"י ב"כ עוה"ד חוסיין עלי זגיר

נגד

המשיבה

מדינת ישראל - הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים

ע"י ב"כ עוה"ד צביקה כוחן

ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בטבריה (סגן הנשיא, כב' השופט נ' מישורי לב טוב) בת"פ 17948-08-17

פסק דין

1. המערערים, אב ובנו, הורשעו בבית המשפט קמא, לפי הודאתם, בעבירה שעניינה איסור החזקת חיית בר מוגנת, עבירה לפי סעיפים 8(א)(3) ו- 14(א) לחוק להגנת חיית הבר, תשט"ו-1955 בנסיבות סעיף 29(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

2. על פי כתב האישום, לפיו הורשע המערער מס' 2, ענאן ניקולא, ביום 31.01.2017 בשעות הבוקר, בבית המערערים נמצאו תשע חוגלות במקפיא. החוגלות היו שלמות, כאשר נוצותיהן טרם נמרטו ובכולן נמצאו כדוריות מתכתיות, אשר מקורן בתחמושת המשמשת רובה ציד. עוד נמצאו בבית שני רובי ציד, חגורת כדורים ובה כדורי ציד וסך של 80 כדורי ציד, חלקם ארוזים בקרטונים, חלקם בחגורת כדורים וחלקם בתפזורת. עוד נמצאו, ברכב טנדר, השייך למערער מס' 1, 4 כדורי ציד בין המושבים הקדמיים.

3. המערער 1 אברהים ניקולא, הודה והורשע בעובדות כתב אישום מתוקן מיום 15.05.2017, לפיו ביום 31.1.2017 נמצאו 9 חוגלות במקפיא ביתם של המערערים, לאחר שהובאו לשם על ידי המערער מס' 2. המערער מס' 1 ידע אודות דבר הימצאותן של החוגלות במקפיא, אך לא את מספרן המדויק. החוגלות נמצאו במקפיא כשהן שלמות ויריות, אך לא מרוטות נוצות. עוד צוין בכתב האישום המתוקן, בעניינו של המערער מס' 1 כי ידיעתו אודות הימצאות החוגלות במקפיא שבביתו מהווה מעשה של החזקה בחיית בר מוגנת.

עמוד 1

4. בית המשפט קמא דן את המערערים, בעקבות הרשעתם ל- 3 חודשי מאסר על תנאי. בנוסף, הוטל על המערער מס' 1 קנס בסך ₪ 5,000 והוא חויב לחתום על התחייבות בסכום של 10,000 ₪. על המערער מס' 2 הוטל קנס בסך 7,000 ₪ והוא חויב לחתום על התחייבות בסכום של 12,000 ₪.

5. עונשים אלה הוטלו על המערערים, לאחר שבית המשפט קמא קבע את מתחם העונש ההולם לעבירה שביצעו בנסיבותיה. המתחם נע, לפי גזר הדין, בין הימנעות מהטלת מאסר ועד מאסר בפועל לתקופה של מספר חודשים, אותם ניתן לשאת בדרך של עבודות שירות, קנס שסכומו נע בין 5,000 ₪ ל- 15,000 ₪ וחתימה על התחייבות להימנע מלעבור עבירה בסכום שבין 10,000 ₪ ל- 15,000 ₪. קביעת העונש הראוי למערערים, בתוך המתחם, נעשתה בהתחשב בשיקולים שאינם קשורים בנסיבות ביצוע העבירה.

6. אגב כך, נדחתה בקשתם של המערערים להורות על ביטול כתב האישום מחמת פגם שנפל בו או מכוח הדוקטרינה של הגנה מן הצדק. כך גם נדחתה טענתם החלופית, לפיה, בית המשפט צריך להסתפק בקנס בסך של 730 ₪, וזאת לאור ההסדר הקבוע בסעיפים 225 - 229 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**"), ובהיות העבירה בה הורשעו המערערים עבירת קנס, שיש לגביה ברירת משפט.

7. מלכתחילה נסוב הערעור גם כנגד החלטת בית המשפט קמא שלא להורות על ביטול כתב האישום, מן הנימוקים שהועלו בפניו. אולם, במהלך הדיון בערעור נוכח הערותינו ומשהרשעתם התבססה על הודאתם בפני בית המשפט קמא, חזרו בהם המערערים מן הערעור, ככל שהוא נוגע להכרעת הדין וביקשו להתמקד בערעור על גזר הדין בלבד.

נימוקי הערעור

8. המערערים מבקשים להקל בעונשים שהוטלו עליהם, על ידי ביטול עונש המאסר המותנה והפחתת הקנסות שהושטו עליהם.

9. טענתם העיקרית של המערערים מבוססת על כך שהעבירה בה הורשעו מוגדרת כעבירת קנס, וזאת בהתאם לצו סדר הדין הפלילי (עבירת קנס - הגנת חיית הבר) התשמ"ו - 1986 (להלן: "**צו החסד"פ** - **עבירת קנס**"). ככזו, דרך המלך לאכיפתה הינה במסלול המנהלי, על ידי מתן הודעת קנס, כאשר הגשת כתב אישום הינה בגדר חריג בלבד.

בהקשר זה, אציין כי בית המשפט קמא אכן קבע ונתן דעתו בגזר הדין לכך שמדובר בעבירת קנס, שעל פי סעיף 1 לצו סדר הדין הפלילי (ברירת משפט - הגנת חיית הבר), תשמ"ו - 1986, היא גם עבירה של ברירת משפט. לכן נקבע כי העבירה בה הורשעו המערערים היא עבירת קנס מיוחדת מסוג של ברירת משפט, כהגדרתה בסעיף 228 לחסד"פ.

10. לטענת ב"כ המערערים, שגה בית המשפט קמא, כאשר השית על המערערים קנס בסכום הגבוה מזה שנקבע בסעיף 221(ב) לחסד"פ, שכותרתו "**קביעת עבירות קנס**", ואשר לפיו, משנקבע כי עבירה פלונית הינה עבירת קנס, הרי ששיעור הקנס לא יעלה על 730 ₪, לגבי עבירה ראשונה. לעמדת הסניגור, רק לו הייתה נמסרת למערערים הודעת קנס והמה היו מבקשים להישפט, הרי שבמצב זה היה בסמכותו של בית המשפט קמא להטיל עליהם קנס גבוה יותר. בעניין זה מפנה הסניגור לסעיף 230 לחסד"פ, הקובע:

"230. הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; [...] הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו."

11. בנסיבות בהן לא ניתנה למערערים הודעת קנס והם לא ביקשו להישפט, סבור הסניגור כי בית המשפט קמא לא היה מוסמך להשית קנס העולה על הסכום שהיה אמור להיות נקוב בהודעת תשלום הקנס, לו זו נמסרה למערערים וכן לא היה מוסמך לגזור עונשים נוספים. כפועל יוצא, נטען, כי אף מטעם זה שגה בית המשפט קמא עת שהטיל על המערערים עונש של מאסר מותנה.

12. לעמדת המערערים, העונש שהוטל עליהם חורג באופן קיצוני ממתחם הענישה לעבירה בה הורשעו, וזאת כפי העולה מן הפסיקה במקרים דומים. בעניין זה הפנה הסניגור לשורה של פסקי דין, מהם ביקש ללמוד מהו רף הענישה הנוהג.

13. לטענת ב"כ המערערים, אין בנמצא ולו פסק דין אחד, בו נגזר על נאשם בעבירה זו, שזוהי לו העבירה הראשונה, עונש של מאסר על תנאי.

14. בנוסף, בעניינו של המערער מס' 1 נטען, כי הוא היה אמנם בעל רישיון ציד בעת האירוע עליו נסוב כתב האישום, אולם לא ידע שהחגולות יריות ולא ידע את מספרן המדויק, דבר המעיד על כך שאין לו קשר ישיר להחזקת החגולות. הסניגור ציין, כי המערער מס' 1 אוזח ברישיון ציד מאז שנות ה-90 ונעדר הרשעות קודמות.

15. באשר למערער מס' 2, טען הסניגור, כי האחרון הודה במיוחס לו ונטל אחריות על ההחזקה עוד בטרם הוגש נגדו כתב אישום. כאמור, בהודעת הערעור, נטען כי לא היה מקום כלל להגשת כתב אישום במקרה זה, ושעה שהמערער הודה בביצוע העבירה לא נוצר כל צורך לבירור נסיבות העבירה.

טיעוני המשיבה

16. לעמדת המשיבה, עמדה אשר אומצה על ידי בית המשפט קמא, כתב האישום הוגש בסמכות ולא הייתה כל הצדקה להיעתר לבקשה לביטול, שכן נסיבות ביצוע העבירה חייבו בירור המשפט. בנסיבות אלה, משהחל בירור המשפט, הרי שבית המשפט קמא מוסמך היה לגזור עונשים לפי מתחם הענישה הנוהג, במסגרת סמכותו ושיקול דעתו.

17. עוד טוען ב"כ המשיבה, כי צדק בית המשפט קמא בקובעו כי מידת הפגיעה בערך המוגן במקרה דנן היא ברף הבינוני. זאת בהתייחס למעשי המערערים, אשר במקפא ביתם נמצאו 9 חוגלות, כשהן שלמות ויריות.

18. מלבד חומרת הנזק שנגרם כתוצאה ממעשי המערערים, כאמור, ציין ב"כ המשיבה נסיבות נוספות, שבגינן הוא סבור כי לא ניתן היה להסתפק בהטלת קנס, כמו העובדה שבמקרה שלפנינו נעשו ניסיונות הסוואה של החוגלות, תוך כדי חיפוש שנערך בבית. בשל מספר החוגלות שנמצאו מתות והנסיבות המיוחדות למקרה זה, סבורה המשיבה כי נכון היה להגיש כתב אישום, ולא להסתפק במתן הודעת קנס. לפי הנטען, המשיבה הפעילה שיקול דעת באופן ראוי וסביר, כאשר הוחלט כי יש להגיש כתב אישום, וזאת כפי שקבע בית המשפט קמא (בעמוד 19 לגזר הדין).

19. עוד סבורה המשיבה, כי צדק בית המשפט קמא בעשותו אבחנה ברף הענישה בין שני המערערים, וזאת לאור דרגות המעורבות והידיעה השונות. בתוך כך ציין בית המשפט קמא כי יש ליתן משקל לעובדה כי המערער מס' 1 לא היה מודע לכך שהחוגלות אשר נתפסו במקפא היו יריות וכמו כן לא ידע את מספרן המדויק. זאת לעומת המערער מס' 2, אשר הוא המבצע העיקרי של העבירה ועל כן נכון היה לגזור את עונשו לחומרא לעומת עונשו של המערער מס' 1. לתמיכה בטענותיה, בכל הנוגע לרף הענישה הנוהג, הפנתה המשיבה, אף היא, לפסיקה מתאימה.

דין והכרעה

20. כאמור, המערערים חזרו בהם מטענתם כנגד ההחלטה שלא לבטל את כתב האישום שהוגש כנגדם. משכך, כיום מצומצם הערעור שבפנינו ומכוון כנגד חומרת העונשים שהוטלו על המערערים, זאת לאחר שחזרו בהם מן הערעור כנגד הכרעת הדין.

21. כידוע, ככלל, ערכאת הערעור אינה מתערבת בעונש שגזרה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים, כאשר העונש סוטה באופן ממשי מן העונש הראוי או מקום בו נפלה בגזר הדין טעות מהותית (ראו, למשל, ע"פ 319/17 פלוני. **מדינת ישראל** (19.07.2018), ע"פ 8317/15 פלוני נ' **מדינת ישראל** (29.09.2016) וע"פ 1551/15 שולי נ' **מדינת ישראל** (06.09.2016)).

22. המערערים משיגים כנגד העונשים שהוטלו עליהם, בכל הנוגע לרכיב המאסר המותנה ולגובה הקנס

שהושת עליהם. טענותיהם מבוססות למעשה על שני אדנים:

האחד, נוגע לשאלה האם מוסמך היה בית המשפט קמא להטיל קנס, שסכומו גבוה מהקנס הקבוע בסעיף 221(ב) לחסד"פ - אותו היו נדרשים לשלם המערערים, לו נמסרה להם הודעת קנס, במקום הגשת כתב האישום והאם מוסמך היה במקרה כזה גם לגזור עליהם מאסר על תנאי.

השני, האם העונשים שהושתו על המערערים מחמירים עימם יתר על המידה, בהתחשב במדיניות הענישה בעבירות דומות ובהתחשב בסכום הקנס, הקבוע לעבירת קנס, כאמור לעיל.

23. לעמדתנו, לא מתעוררת במקרה זה כל שאלה של סמכות.

סעיף העונשין בחוק להגנת חיית הבר קובע (בחלק הרלוונטי שלו- קרי, סעיף 14(א) לחוק), כי העובר עבירה על פי חוק זה או על תקנה שהותקנה לפי סעיף 16 למעט על פי פסקה (2), או העובר על תנאי מתנאי רישיון או היתר שניתן על פי חוק זה, דינו, אם אין הוראה אחרת בחוק זה, **מאסר שנה אחת או קנס.**

אמנם, מדובר בעבירת קנס, שניתן היה למסור בגינה הודעת קנס, על סך של 730 ₪, אולם משהוחלט להגיש כנגד המערערים כתב אישום, אין סמכותו של בית המשפט מוגבלת, אלא לעונשים שנקבעו בחוק, כמפורט לעיל.

לעניין זה יפים הדברים שנקבעו בע"פ (מח' נצ') 1150/07 **אבו ריש נ' רשות שמורות הטבע** (19.09.2007):

"עובדות כתב האישום המתוקן, מלמדות, כפי הנטען ע"י המשיבה, כי חומרת העבירות הצדיקה, גם לו כל העבירות הנכללות בה היו עבירות קנס/ברירת משפט, בירור המשפט.

סמכותו של בית המשפט, הדין בעבירה שנקבעה כעבירת קנס או ברירת משפט, אם משום שהנאשם לא שילם את הקנס/ביקש להישפט או שהתובע בחר להגיש כנגדו כתב אישום, איננה מוגבלת לשיעור הקנס הנקבע ע"י השר הממונה כברירת הקנס. בית המשפט אף מחוייב על פי החוק, בנסיבות בהן לא שילם אדם קנס לפי ברירת קנס או שביקש להישפט, להטיל עליו קנס שלא יפחת מן הקנס הנקוב בהזמנה, אלא אם מצא נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו (סעיף 224 + 230 לחסד"פ). המסקנה העולה מהאמור לעיל, כי ביהמ"ש קמא היה מוסמך לפי סעיף 61 לחוק העונשין, להטיל קנס בסכומים העולים על הקנס אשר נקבע בברירת הקנס, ובלבד שלא יעלה על הסכום שנקבע לצד העבירה בחיקוק."

24. לפיכך, יש לדחות את הטענה כי בית המשפט קמא לא היה מוסמך, להטיל על המערערים את

העונשים שגזר עליהם.

25. אשר לשאלה האם העונשים שנגזרו על המערערים הם חמורים במידה המצדיקה התערבותה של ערכאת הערעור, דומה כי יש ממש בטענת המערערים, כי נפלה טעות בגזירת דינם וכי העונשים שהוטלו עליהם מחמירים יתר על המידה ומצדיקים התערבותה של ערכאת הערעור.

26. כידוע, קביעת מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע נאשם, בנסיבותיה, מושתתת על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, הנסיבות הכרוכות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת.

27. בכל הנוגע לערכים המוגנים שנפגעו ולמידת הפגיעה בהם, תמימי דעים אנו עם השקפתו של בית המשפט קמא, כי מדובר בפגיעה משמעותית, ברף הבינוני, בערכים החברתיים הנסובים אודות הגנת חיית הבר ומניעת הפגיעה בערכי טבע.

28. בקביעת מתחם העונש ההולם, יש ליתן משקל ממשי למידת הפגיעה בערכים המוגנים ולהטיל עונשים מרתיעים על מי שנותן ידו לפגיעה בחייהן ובשלומן של חיות בר מוגנות.

רק לאחרונה (במסגרת עפ"ג (מחוזי נצ') 37322-02-18 **חאג' נ' מדינת ישראל - הרשות להגנת הטבע והגנים הלאומיים** (29.01.2019)), הפנינו לקריאה להחמיר בענישתם של הפוגעים בבעלי חיים, כפי שזו באה לידי ביטוי בפסק הדין שניתן על ידי כב' השופט ס. ג'ובראן בעניין פחמאוי, (רע"פ 8122/12 **פחמאוי נ' מדינת ישראל** (27.01.2013)). כן עמדנו על כך שמאז ניתן פסק הדין בעניין פחמאוי חלפו כ- 6 שנים, במהלכן, אכן ניכרת מגמה של החמרה הדרגתית בעונשים בגין עבירות ציד ופגיעה בחיות הבר או חיות הבית, עד כדי הטלת עונשי מאסר בפועל. (ראו לדוגמא עפ"ג 3710-07018 **קנדלר נ. מדינת ישראל -המשרד לאיכות הסביבה** (6.11.18), שם נדון הנאשם ל- 8 חודשי מאסר בפועל).

29. בעניין פחמאוי קבע בית המשפט העליון כי:

"התאכזרות ופגיעה בבעלי חיים, מעבר לפגיעה העקיפה שהיא גורמת לבני האדם, מעידה על אטימות לב וקהות חושים. נדמה כי דווקא בעידן הנוכחי, עידן השפע הטכנולוגי, חשופים בעלי החיים לאלימות חריפה מבעבר... ברי, כי ישנם מקרים בהם אין מנוס מפגיעה בחי ובצומח, בין אם לשם הצלת חיי אדם ובין אם לצורך פיתוח אנושי. יחד עם זאת, חובה עלינו להקפיד הקפדה יתירה לצמצם את הכאב הנגרם על ידינו, בייחוד כאשר מדובר במי שאת זעקותיו אנו מתקשים לשמוע, ושאינו יכול לעמוד על זכויות. מהלך זה להגנת האנושיות שבנו על ידי צמצום פגיעתנו בבעלי החיים הסובבים אותנו, צריך להשפיע על כלל תחומי המשפט,

ובתוכו אף על המשפט הפלילי."

דברים אלו נאמרו בהקשרו של מערער שהורשע בעבירה של החזקת חיית בר מוגנת, לאחר שנמצאו בביתו מאות קוצי דורבן ותכולת קיבה של דורבן. בקשת רשות ערעור שהגיש פחמאוו נדחתה, לאחר שבית המשפט המחוזי (במסגרת ערעור) הורה על הפעלת מאסר על תנאי בן 7 חודשים, שהיה תלוי ועומד כנגדו (בנוסף על העונשים שהוטלו עליו בבית משפט השלום ואשר כללו גם קנס בסך 10,000 ₪ והפעלתה של התחייבות בסך 10,000 ₪).

30. משמע, בית המשפט העליון אישר ואף הצדיק ענישה מחמירה, שהוטלה על מי שהחזיק חיית בר מוגנת, בנסיבות בהן העבירה כללה עובדות חמורות, שהעידו על מידת הפגיעה בערכים המוגנים.

31. בית המשפט קמא סקר את מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות הנדונות, תוך התייחסות לפסיקה רלוונטית.

בהתייחס למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות הנדונות, נציין כי במקרים בהם החזקת חיית הבר המוגנת באה לידי ביטוי בהחזקת קוצי דורבן למשל, הסתפקו בתי המשפט בקנסות מתונים. לעומת זאת, כאשר בהחזקתם של אלה היה מוטיב של חומרה, כמו בת"פ (שלום קצ') 7005-09-11 **מדינת ישראל נ' עלי חמדון** (29.03.2016), לדוגמא, נדון הנאשם לקנס בסך 4000 ₪ וחויב לחתום על התחייבות בסך 4000 ₪ להימנע מביצוע עבירה על חוק הגנת חיית הבר, זאת לאחר שברכבו נמצאו קוצי דורבן וכן אלה ועליה דם (לא טרי) של דורבן.

32. בית המשפט קמא עמד גם על הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ולקח בחשבון, כמתחייב, את הנסיבות המחמירות של ביצוע העבירה, לרבות מספר החוגלות והמצב בו הוחזקו במקפיא. כן, נתן בית המשפט קמא משקל להבדל בין "מידת האשם" שיש לייחס לכל אחד מן המערערים, בשים לב לחלקו בביצוע העבירה. למרות האמור, לא מצא לנכון לערוך הבחנה בין המערערים, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, ובכך שגה לטעמנו.

33. אין חולק כי נסיבות ביצוע העבירה על ידי כל אחד מן המערערים, הן שונות, ומידת אשמתם איננה זהה. בעוד המערער מס' 2 הוא שהביא את החוגלות ואפסן אותן במקפיא, הרי המערער מס' 1 הורשע בהיותו מודע להימצאותן של החוגלות במקפיא, בנסיבות המבססות את עבירת ההחזקה של חיית בר מוגנת. ככלל, לא כל שוני בעובדות כתב האישום מצדיק עריכת הבחנה בין נאשמים שונים. אולם במקרה דנן, מדובר בהבדל המשליך באופן משמעותי על מידת האשמה של כל אחד מן המערערים ואשר הצדיק קביעת מתחם מקל יותר בעניינו של המערער מס' 1 ואשר יש לו משמעות גם על סוג רכיבי הענישה שיש להשית על כל אחד מן המערערים.

34. נתון נוסף, שלא ניתן לו משקל מספיק בקביעת המתחם ובהתייחסות לרף הענישה הנוהג בעבירות דנן,

נוגע לעונש שהיה צפוי למערערים, לולא הוחלט להגיש כנגדם כתב אישום, ולו הייתה נמסרת להם הודעת קנס.

כאמור לעיל, במסגרת הערעור ובהמלצתנו, לא עמדו המערערים על טענתם, לפיה דינו של כתב האישום היה להתבטל, בשל כך שלגישתם לא הייתה הצדקה להגיש כנגדם כתב אישום, מקום שבו ניתן היה למסור להם הודעת קנס. יחד עם זאת, לצורך דיון בטענות המערערים כנגד חומרת העונשים שהושמו עליהם וההשוואה לגובה הקנס שהיה צפוי למערערים, לו נמסרה להם הודעת קנס, אין מנוס מהתייחסות לסוגיה זו. בהקשר זה נאמר כי מקובלת עלינו קביעתו של בית המשפט קמא, כי דינה של העתירה לביטול כתב האישום היה להידחות.

35. סעיף 228(ד) לחסד"פ קובע כי :

"קביעת עבירה כעבירת קנס, אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשל אותה עבירה כתב אישום, אם הוא סבור שנסיונות העבירה מחייבות את בירור המשפט, ובלבד שטרם נמסרה הודעת תשלום קנס לפי סעיף קטן (ב)".

החלטתה של המשיבה, שלא להסתפק במסירת הודעת קנס, מתוך מחשבה כי נסיבות המקרה מחייבות בירור המשפט, נסמכת על הנסיבות המחמירות ויצאות הדופן בענייננו. המערערים הורשעו אמנם, בעבירה של החזקת חיית בר מוגנת, ולא בעבירת ציד, אך לא ניתן להתעלם מן הכמות של החוגלות שנתפסו במקפיא ביתם ומן הנסיבות הכוללות בהן הוחזקו, כשהן יריות, ומכילות כדוריות מתכתיות. בנסיבות אלה, אין פגם בהחלטה להעמיד את המערערים לדין ולברר את משפטם, מה גם שלגורמי התביעה נתון שיקול הדעת בהקשר זה, ובוודאי לא ניתן לטעון כי הפעילו אותו בדרך לא סבירה או בלתי ראויה. (בכל הנוגע לקיומן של נסיבות מחמירות כשיקול להגשת כתב אישום בעבירות קנס, ראה רע"פ 6279/16 דיין נ' מדינת ישראל (16.04.2018)). בנסיבות אלה, סכום הקנס הקבוע לצד העבירה כעבירת קנס הוא רק אחד השיקולים, שעל פיהם נדרש בית המשפט לקבוע את מתחמי הענישה הרלוונטיים ואיננו שיקול מכריע.

36. מבלי לפגוע באמור לעיל, אף שהמערערים לא יכולים לצפות, בנסיבות אלה כי הקנס שיושת עליהם יהיה בגובה הסכום הנקוב לצד עבירת הקנס, בית המשפט צריך לתת דעתו לרף הענישה החל על כל אלה אשר בעניינם לא הוגש כתב אישום והם שילמו את הקנס על פי הודעת הקנס.

37. שקלול הנתונים הללו מוביל למסקנה כי מתחם הקנס שנקבע בעניינם של המערערים מחמיר עימם במידה המחייבת התערבותנו. המתחם ההולם ביחס למערער מס' 1 צריך להיות 2,500 ₪ עד 8,000 ₪, ובכל הנוגע למערער מס' 2 המתחם ההולם נע בין 4,000 ש"ח עד 10,000 ₪.

38. כאמור, פרט לקנס הוטלו על המערערים גם עונשי מאסר על תנאי. בכל הנוגע למערער מס' 2, למרות העדר העבר הפלילי, הרי נוכח חומרת המעשים איננו סבורים כי יש עילה להתערב בהחלטה

להשית עליו רכיב זה של מאסר מותנה. אף אם נכונה טענת ההגנה, כי על פי רוב, לא נהוג להטיל מאסר על תנאי בעבירות מן הסוג הנדון, כאשר מדובר בנאשמים שזוהי העבירה הראשונה שביצעו בתחום הגנת חיית הבר (המשיבה הפנתה לגזרי דין, בהם הוטלו מאסרים מותנים, בעקבות הסדרי טיעון, באחד מהם מדובר היה בנאשם נעדר עבר פלילי), לא שוכנענו כי בנסיבות המפורטות לעיל, בהן בוצעה העבירה כאן, המצויות ברף הגבוה של החומרה בעבירות דנו, יש הצדקה להתערב בהחלטה להטיל מאסר מותנה, לצד קנס. יחד עם זאת, תקופת התנאי צריכה להיות מדודה והולמת. לכן יש מקום להקל בה ולקבוע כי במקום 3 חודשי מאסר על תנאי, יושתו על המערער מס' 2 - 30 ימי מאסר על תנאי למשך שנתיים, כשהתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו עבירה על חוק הגנת חיית הבר.

שונים הם פני הדברים ביחס למערער מס' 1, שחלקו ומידת אשמו שונים. בעניינו, איננו סבורים כי היה מקום להטיל מאסר על תנאי.

39. מיקום העונש בתוך המתחם נעשה על פי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. גזר הדין מפרט את הנסיבות העומדות לזכות המערערים, הודאתם, חרטתם ועברם הנקי. בנוסף, ניתן משקל לשיקולי הרתעה, לצורך קביעת העונש בתוך המתחם. שיקולים אלה מובילים למסקנה כי יש למקם את עונשיהם של המערערים ברף הנמוך יותר של המתחם.

40. סיכומו של דבר, הערעור מתקבל במובן זה, שהקנס שהוטל על המערער מס' 1 יופחת ויועמד על 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר כנגדו ועונש המאסר המותנה שהוטל עליו יבוטל. הקנס שהוטל על המערער מס' 2 יופחת ויועמד על 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר כנגדו. בנוסף, יושתו עליו 30 ימי מאסר על תנאי למשך שנתיים, כשהתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו כל עבירה על חוק הגנת חיית הבר. יתר רכיבי גזר הדין יותרו על כנם.

המזכירות תמצית העתק מפסק הדין לצדדים.

ניתן היום, כ"ז אדר א' תשע"ט, 04 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.

סאבא דבור, שופט

יפעת שיטריט, שופטת

אסתר הלמן, שופטת
ס. נשיא